

Ústav světových dějin

Posudek vedoucího bakalářské práce

Eliška Švandová: Příspěvek ke vzniku, interpretaci a historickému významu Deklarace nezávislosti Spojených států amerických, Praha 2016, 70 stran rkp. + přílohy.

Deklarace nezávislosti není jen dokumentem, jenž dopomohl ke vzniku Spojených států amerických, ale v průběhu více než dvou století se z ní stal také jeden ze symbolů, o něž dnešní obyvatelé USA opírají svoji národní identitu. Eliška Švandová se rozhodla v bakalářské práci zaměřit právě na tento dokument a zhodnotit jeho vznik, historický význam i vnímání současnými obyvateli Spojených států.

Americká válka za nezávislost je v českém prostředí poměrně frekventované téma, jemuž se věnovali ve svých pracích studenti i zkušenější badatelé. Eliška Švandová ale zpracovala problematiku, která byla doposud spíše opomíjená. Deklarace nezávislosti měla zásadní vliv při vzniku Spojených států a autorka si položila otázky, jaké okolnosti vedly k jejímu sepsání a kdo se na její formulaci podílel. Celé téma zároveň Švandová začlenila do širšího kontextu tehdejšího vývoje na severoamerickém kontinentě.

První kapitoly jsou, zcela logicky, věnovány příčinám sporu mezi obyvateli třinácti kolonií a Velkou Británií. Autorka stručně, ale zároveň výstižně, zhodnotila hlavní „třecí plochy“ mezi koloniemi a jejich „mateřskou“ zemí. Nechybí nejvýznamnější události jako tzv. bostonské pití čaje či první kontinentální kongres. Důležitou kapitolu tvoří analýza pamfletu Thomase Paina „Zdravý rozum“, jenž jako jeden z prvních vyzýval obyvatele kolonií k osamostatnění se. Autorka následně analyzuje, do jaké míry měl „Zdravý rozum“ vliv na formulaci samotné Deklarace. Jádrem práce tvoří kapitoly pět, šest, sedm a osm. Švandová se nejdříve zabývá tzv. Výborem pěti, který byl pověřen sestavením návrhu Deklarace. Po krátkém představení jednotlivých osobností Výboru (John Adams, Benjamin Franklin, Robert R. Livingstone, Roger Sherman, Thomas Jefferson) a zdůvodnění, proč právě oni byli do tohoto uskupení vybráni, nechybí analýza podílu těchto mužů na tvorbě a formulaci Deklarace. V tomto ohledu je ale zcela přirozeně největší prostor věnován Thomasi Jeffersonovi jako hlavními autorovi textu.

Ústav světových dějin

Úkolem sedmé kapitoly bylo zhodnocení vytváření návrhu. Autorka podkřívá, že tento proces neprobíhal tak jednoduše a přímočaře, jak by se na první pohled mohlo zdát. Nechybí samozřejmě rozbor samotného textu a v následující kapitole také myšlenkové zdroje (zejména Lockova teorie přirozeného práva), jež text Deklarace ovlivnily. Velmi cenná je i závěrečná část, v níž Švandová hodnotí význam Deklarace v současné době. Na základě průběhu každoročních oslav, návštěvnosti muzea, kde je dokument uložený, a dat z Gallupova ústavu prokazuje, že společně s Ústavou patří jednoznačně mezi nejvýznamnější historické dokumenty a symboly Spojených států amerických.

Eliška Švandová pracovala s velkou škálou primárních i sekundárních zdrojů a prokázala orientaci v dané problematice. Je potřeba autorku pochválit za to, že se jí podařilo stručně, ale zároveň výstižně zpracovat toto nelehké téma, přičemž prokázala schopnost kritické práce s prameny. Bakalářská práce Elišky Švandové splňuje všechny požadavky kladené na tento typ závěrečné práce a rád ji proto doporučuji k obhajobě. Navrhuji hodnocení „výborně“

V Praze 14. 6. 2016

PhDr. Jan Koura, Ph.D.